

Distribuce, publika a distinkce

Dr. Jindřiška Bláhová

ÚFAK, Masarykova Univerzita, Brno

LS 2012/2013

5. blok - 2. 5.

Agenda a okruhy

- **Projekce 12:45–14:15**
- *Fanboys* (2008)
- **Přestávka 14:15 – 14:25**
- **Přednáška 14:25 – 15:45**

- **Okruhy**
- **Distinkce, distribuce a publika**
- **Nové kanály doručení
a nové trhy**

- Jak snímek *Fanboys* tematizuje filmové fanouškovství a otázky kulturního kapitálu a distinkcí?
- Jakou roli hraje kulturní produkt v životě postav?
- Jak film zapadá/nezapadá do frančízy *Star Wars*?

- **Jak Pierre Bourdieu definuje distinkce a kulturní kapitál?**

Bourdieu, distinkce a kulturní kapitál

- Distinkce nebo opozice – odlišení jednoho objektu od druhého, jedné hodnoty od druhé, vymezení
- Populární vs. elitní
- 1/legitimní (elitní)
- 2/ middle-brow
- 3/ populární
- silně napojené na třídu a třídní rozdělení
- nejen ekonomický kapitál ale **KULTURNÍ KAPITÁL**
- = specifické formy znalostí, predispozice, kompetence
– vzdělání - kultivuje a naturalizuje kulturní kompetence
a (zjevné) dispozice - schopnost ocenit „umění“ není otázkou *přirozenosti* (nature), ale *výchovy* (nurture)

Bourdieu:

„Vkus klasifikuje a následně klasifikuje toho, kdo klasifikuje.“

kulturní hodnota není přirozenou/vnitřní kvalitou **kulturního produktu** – je vynucována, určována a aplikována zvnějšku lidmi

→ → způsoby klasifikování – nikoliv vlastní vnitřní autentické vlastnosti objektu/předmětu – **nic nemá hodnotu, dokud mu ji nedáme**

Kulturní preference jsou provázané s příslušností ke **skupinám**

Status **a) kulturních produktů b) konzumentů a producentů** jsou propojené – **status se utváří bilaterálně**

Bourdieu: distinkce a kulturní kapitál

- **nástroje** k formování **hodnotových soudů**
- (žánr / konkrétní režisér / konkrétní hvězda)
- **každá volba je vynesemím hodnotového soudu**
- automaticky znamená **vymezení se** vůči jiným **hodnotám** a **odmítnutí jiných vkusů/hodnot** jako méně hodnotných
- způsob, jakým je vytvářena hodnota kulturních produktů
- estetická dispozice / **čistý pohled** (pure gaze)

Distinkce a čistý pohled

- *„Pokud umělecké dílo vyžaduje, aby bylo posuzované esteticky, a pokud jakýkoliv objekt, ať už uměle vytvořený nebo přírodní, může být vnímán esteticky, jak může člověk nedojít k závěru, že je to právě estetický záměr (toho, kdo se dívá), co dělá umělecké dílo uměleckým dílem...že estetický pohled vytváří estetický objekt?“*

Bourdieu a kulturní kapitál

- Není to „nevinný“, nezatížený proces
- Závisí na způsobu, jakým ti disponující „čistým pohledem“ odlišují sebe sama od davu „obyčejných lidí“
- čistý pohled je automaticky **odmítnutím lidového vkusu**, který je považovaný za naivní, prostý a přirozený
- →→→
- Odtud -- **běžné odlišování** jasné, jednoduše stravitelné, nenáročné populární kultury a komplexní, složité a aktivitu vyžadujícím pochopení „ocenění“ vysoké kultury
- *ALE = proces pokračuje dál*
- *Čistý pohled se odlišuje odmítnutím populárního (lidového) lidový vkus se odlišuje odmítnutím takového odmítnutí*

Bourdieu, distinkce a kulturní kapitál

- Nejde tedy jen o „nepochopení“ vysoké kultury podřazenými skupinami (s menším kulturním kapitálem), ale stejnou měrou o vědomé odmítnutí takové kultury jako vyjádření vlastní kultury
- **!!! distinkce – se jeví jako „přirozené“**
- Bourdieu – jsou součástí udržování umělého společenského řádu

**Nevyslovené hodnoty: protože je to
takové a tak to prostě je!**

Příklad praxe populárního vs. elitního

Rétorické zredukování kategorií
(na základně distinkcí)

např. **Hollywood vs. evropský film (populární
vs. artový film)** na esenci kvality, jež je pevně
zakořeněná v uvažování a vyjádření vkusu i
kulturních hodnot

Upevňuje **vyzdvihování** některých filmů a
degradování jiných

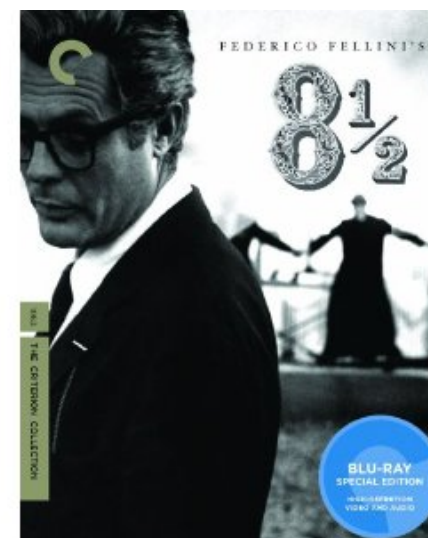
Nevyslovené hodnoty: protože je to takové a tak to prostě je!

Legitimita/platnost takového konceptu spočívá na přesvědčení, že **kulturní hierarchizace je legitimní/správná**

– některé filmy jsou prostě bez diskuse nadřazené z povahy své „kvality“ jiným

Nejde o osobní vkus (líbí se mi to, protože...), ale o kulturní hodnoty

??????

Distinkce: populární vs. artový

- Struktury společnosti – „lid“ vs. „elity“
- Populární – autentické (lidové) --- pozitivní konotace
- Lidové (masová zábava-vyrobené mimo lid, ale na lidu vnucené elitami nebo korporacemi/producenty) --- neautentické

- Kritika dělení – **Stuart Hall**
- Předpoklad: lidé jako zcela pasivní, neschopní vlastní kritické aktivity vůči nabízenému textu
- **povahu kulturní moci** – základní aspekt kulturní moci a kulturních vztahů je nadřazenost vs. podřazenost

- **Žádný text není inherentně populární / nepopulární ze své definice, ale může se pohybovat z jedné kategorie do druhé v závislosti na měnících se historických okolnostech – znovu prodávání starého jinak**

Stuart Hall

- *„Radikální symbol nebo slogan letošního roku bude napřesrok zpracován a zneutralizován do módy, další rok pak bude předmětem kulturní nostalgie. Folkový písničkář, který dnes rebeluje, se zítra ocitne na titulní stránce magazínu The Observer.“*

Ukázky – kulturní kapitál

Jsou kulturní distinkce přirozené a nejde s nimi polemizovat?

Ignorují historickou proměnlivost
(*8 a 1/2* nebo *Občan Kane*)

Není to objekt sám o sobě, ale to, kdo je s ním spojován

- *Ďábel nosí Pradu* (time: 20:56)
- *Clerks 2* (time:25min in)

Distinkce v (distribuční) praxi

- Kulturní kapitál a distinkce jsou součástí distribuce a marketingu
- → odlišování produktů
- → vytváření nových publik
- → přidružené trhy (VHS, DVD) // DVD a kultura bonusů
- → vytváření nových objektů konzumpce
- → hierarchizace, klasifikace a odlišení
- → specializovaná kina, přehlídky, filmové kluby

Kulturní distinkce v (distribuční) praxi

Půlnoční filmy = fenomén filmových projekcí ne-mainstreamových filmů začínajících pozdě v noci vznikl v 70. letech v USA, samotný promítací čas jasně vymezoval promítané filmy proti mainstreamu a definoval nejen diváckou zkušenost, ale sloužil jako vyjádření vkusu a přisuzování hodnot. Konec přináší v polovině 80. let nástup videa a úpadek nezávislých kin

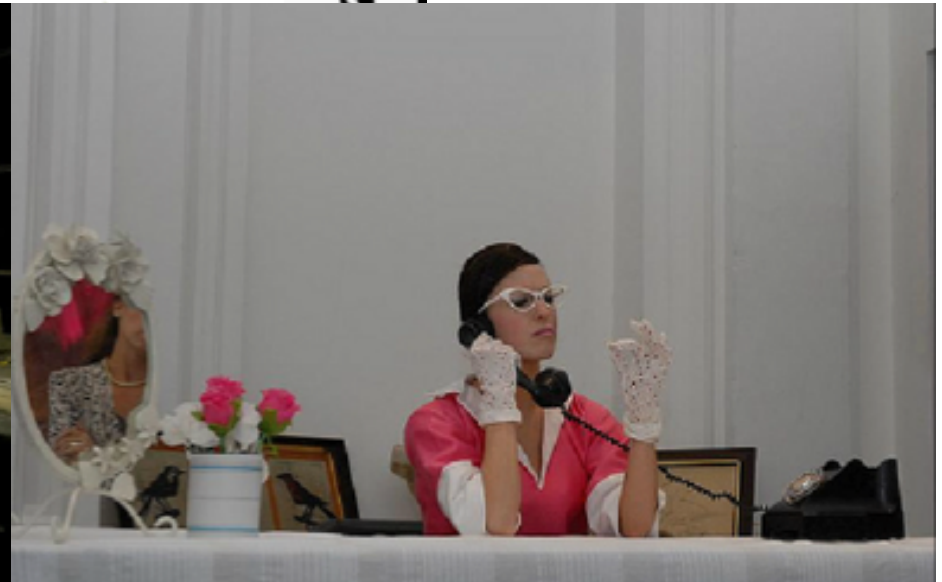
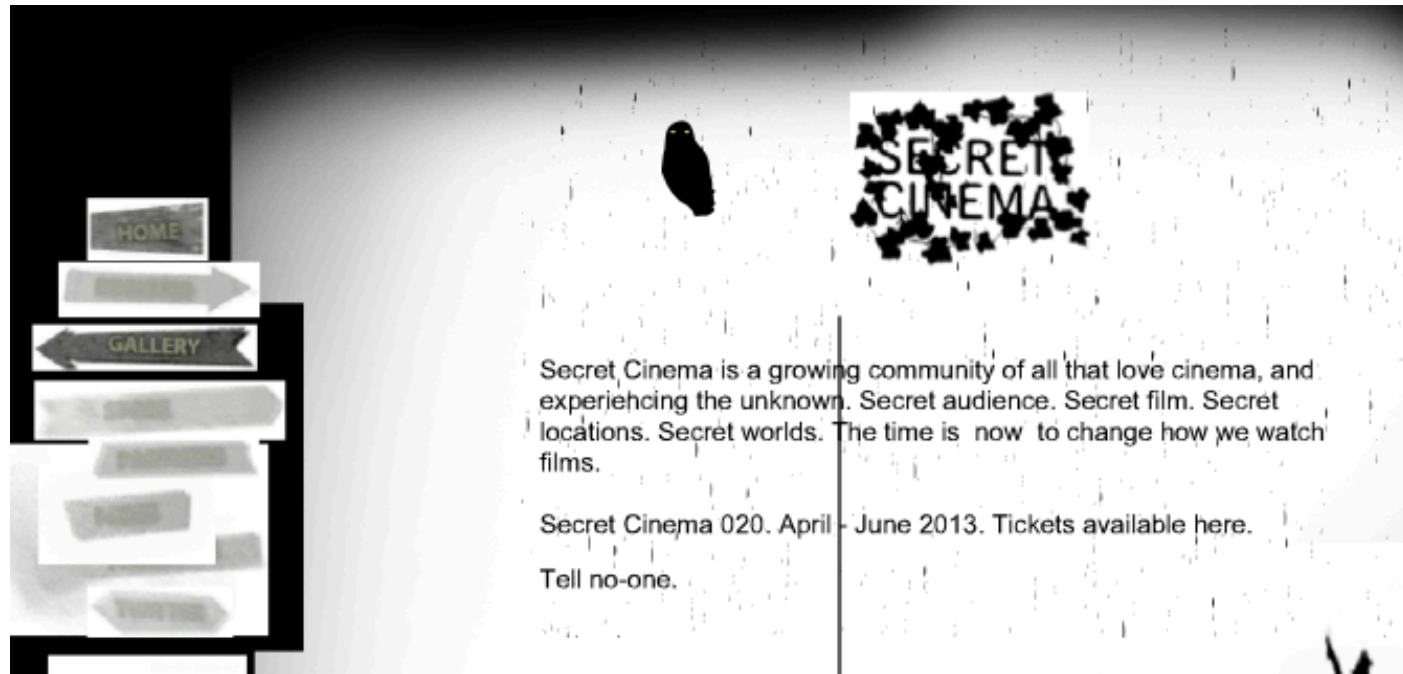
El Topo (A. Jadorowski, 1970)

Noc ožvlých mrtvých (G. Romero, 1968), *Reefer Madness* (1936)

Pink Flamingos (1972), *The Rocky Horror Picture Show* (1975)

Secret Cinema

Barbara Klinger: The Contemporary Cinephile

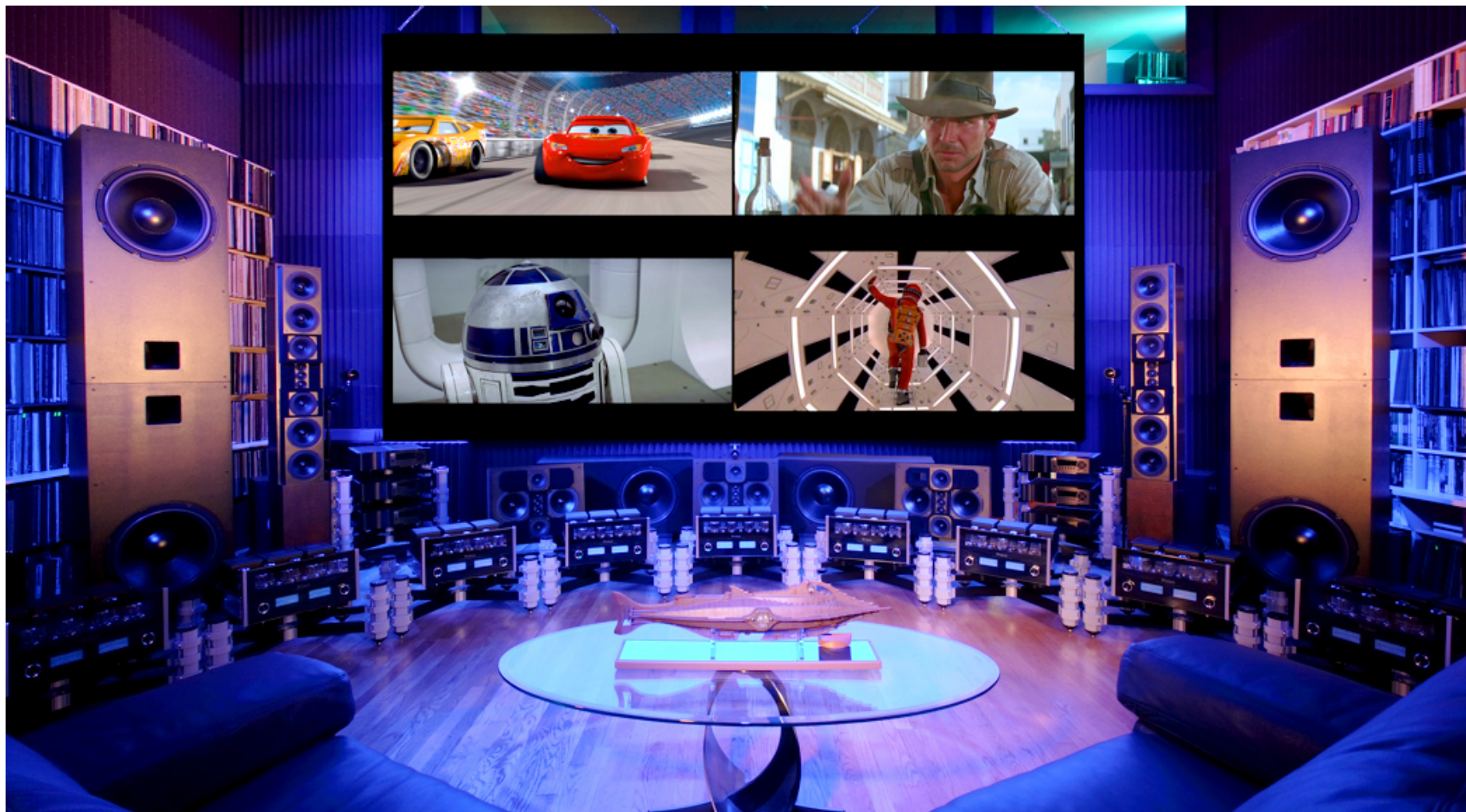
- Co je hlavním argumentem Barbary Klingerové?
- Jak je možné její argument vztáhnout k distribuci a vytváření nových trhů?

Současný cinefil

- **domácí kino** (a s ním spojené technologie)
- **nové trhy**
- **intenzivní filmová (sub)kultura**
- identifikuje **specifický typ cinefila/sběratele**, který směřuje svou vášně na technologii samotnou
- **specifický typ fascinace** a connoisseurství napojený na možnosti technologie (VHS, DVD, domácí kino) – co dokáže funkce playback a rewind (opakované dívání se, upřený pohled, kontrola nad filmovým obsahem)
- **technofilové** – insideri s přístupem k specifickému typu informací a disponující specifickými znalostmi

Technofilie jako součást potěšení

- *Technofilie* – koloběh vydávání nových „lepších“ verzí filmů, technologicky vylepšených, „bližších“ původnímu autentickému zážitku – **nové významy**
- větší a lepší obrazovka, větší a lepší sound systém, lepší přehrávač → → **nekonečný cyklus vytváření nové poptávky** na základě slíbeného zážitku – pouze nová technologie může uspokojit cinefilské požadavky

Vytváření nových trhů

- **nové trhy/kanály** = větší poptávka (po diverzitě)
- technologie (**replikovatelnost média**) otevírá přístup k filmům k obrovskému publiku
- **sběratel** – hodnota a funkce kolekce
- hodnota **vlastnictví** versus **ne-hodnota** pronájmu – stimulace prodeje
- průmysl systematicky definuje filmy jako „**sběratelské**“ předměty
- **→→→** ovlivňuje způsoby, jakými jsou tyto předměty konzumovány

Kulturní distinkce v (distribuční) praxi

- *Archivní kolekce* - obskurní horory, B-filmy, rarity, director's cut, widescreen edice, re-edice, zdigitalizované filmy, restaurovaná klasika, výroční edice, zlaté, platinové, kolekce tvorby režiséra či frančizi (Bond)
- variabilní možnosti **organizace/stimulování**
poptávky: žánr, režisér, televizní seriály, herci
- **výběrové kolekce** (Criterion Collection)

Criterion Collection – formování cinéfila a hledání jeho tržní hodnoty

BREATHLESS
A FILM BY JEAN-LUC
GODDARD

Breathless **NOT RATED** [View Trailer](#)

Plot Summary

There was before Breathless, and there was after Breathless. Jean-Luc Godard burst onto the film scene in 1960 with this jazzy, free-form, and sexy homage to the American film genres that inspired him as a writer for Cahiers du cinéma. With its lack of polish, surplus of attitude, anything-goes crime narrative, and effervescent young stars Jean-Paul Belmondo and Jean Seberg, Breathless helped launch the French New Wave and ensured cinema would never be the same.

Credits

Actors	Director	Producer
Jean Seberg Jean-Paul Belmondo Daniel Boulanger Henri-Jacques Huet Roger Hanin	Jean-Luc Godard	Georges de Beauregard
	Screenwriter	
	Francois Truffaut	

[\\$14.99 Buy Movie](#) ▼
[\\$2.99 Rent Movie](#) ▼

[Learn More About Rentals >](#)

Run Time: 1:30:25
1.07 GB
Released: 1960
Format: Fullscreen
Audio: Stereo (French)
Subtitles: English (Always On)
© Les Films Georges de Beauregard-S.N.C., 1960; © 2007 Pretty...
[...More](#)

Also Available in HD on iPad and Apple TV

Movie Reviews from Rotten Tomatoes

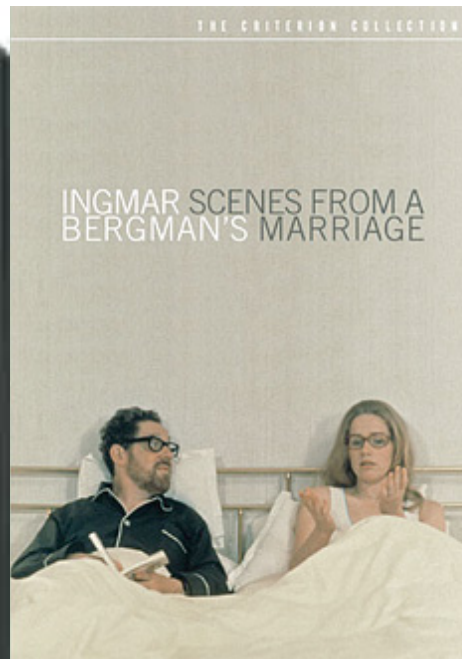
TOMATOMETER
96%

Reviews Counted: 55
Fresh: 53 Rotten: 2
Average Rating: 8.6/10

Top Critics' Reviews

- **Fresh:** This film, a first pic by a film critic, shows the immediate influence of Yank actioners and socio-psycho thrillers but has its own personal style. – Variety, Jul 7, 2010
- **Fresh:** Breathless makes alienation look like it was a lot more fun in 1960 than in the ponderous gravitas or ante-upping brutality of indie film today. – Ella Taylor, Village Voice, Jun 24, 2010
- **Fresh:** This movie liberated the cinema -- the stories you could tell and the ways you could tell them -- as clearly and cleanly as Picasso freed painting and the Sex Pistols rebooted rock. – Ty Burr, Boston Globe, Jul 15, 2010
- **Fresh:** Shot on a shoestring and none the worse for it, Jean-Luc Godard's gritty and engaging first feature had an almost revolutionary impact when first released in 1960. – Jonathan Rosenbaum, Chicago Reader, Jun 24, 2010

[Read More About This Movie On Rotten Tomatoes >](#)

Mad

If you are reading this, the
you read of this scales fit
Don't you love other film
honestly can't think of a
are you so impressed with
evidence to all their claim
supposed to read? Do you
think? Boy what you're
Meet a member of the op
and masturbation. Quit
alone. If you don't claim
statistic. To

1999
139 MINUTES
COLOR
DTS SURROUND
2.40:1 ASPECT RATIO

Under exclusive license from
Twentieth Century Fox. Copyright
by Regency Enterprises 1999. All
Rights Reserved. © 1999 The
Criterion Collection. All Rights
Reserved. Cat.no. ID190601 ISBN
1-51619-24-1. Warning:
(Unauthorized public performance,
broadcasting, or copying is a
violation of applicable laws. Printed
in USA. First printing 1999.

Bonus Features

DISC 1: THE FEATURE:
AUDIO COMMENTARY TRACK INCLUDING DAVID FINCHER, BRAD PITT,
EDWARD NORTON & HELENA BONHAM CARTER

DISC 2: SUPPLEMENTAL:
17 BEHIND-THE-SCENES VIGNETTES WITH MULTIPLE ANGLES &
COMMENTARY
OUTTAKES & DELETED SCENES, STORYBOARDS, PUBLICITY GALLERY,
CONCEPT ART & MORE...

FOX 2000 PICTURES AND REGENCY ENTERPRISES PRESENT A LINSON FILMS PRODUCTION BRAD PITT
EDWARD NORTON HELENA BONHAM CARTER "FIGHT CLUB" MEAT LOAF ADAM JARED LETO
COSTUME DESIGNER MICHAEL KAPLAN MAKEUP BY THE DUST BROTHERS (MICHAEL SIMPSON AND JOHN KING)
HAIR STYLING JAMES HAYGOOD PRODUCTION DESIGNER ALEX MCDOWELL
DIRECTOR OF PHOTOGRAPHY JEFF CRONENWETH EXECUTIVE PRODUCER ARNON MILCHAN SCREENPLAY BY JIM UHLS
PRODUCED BY ART LINTON CEJAN CHAFFIN ROSS GRAYSON BELL BASED ON THE BOOK BY CHUCK PALAHNIUK
DIRECTED BY DAVID FINCHER

1999
THE CRITERION COLLECTION
The Criterion Collection is
dedicated to gathering the
greatest films from
around the world and
publishing them in
editions of the highest
technical quality.
With supplemental
features that enhance
the appreciation of
the art of film. Visit us
at criterion.com

**Vytěžování vkusu //
vytváření vkusu //
vytváření trhů**

Eclipse is a selection of lost, forgotten, or overshadowed classics in simple, affordable editions. Each series is a brief cinematheque retrospective for the adventurous home viewer.

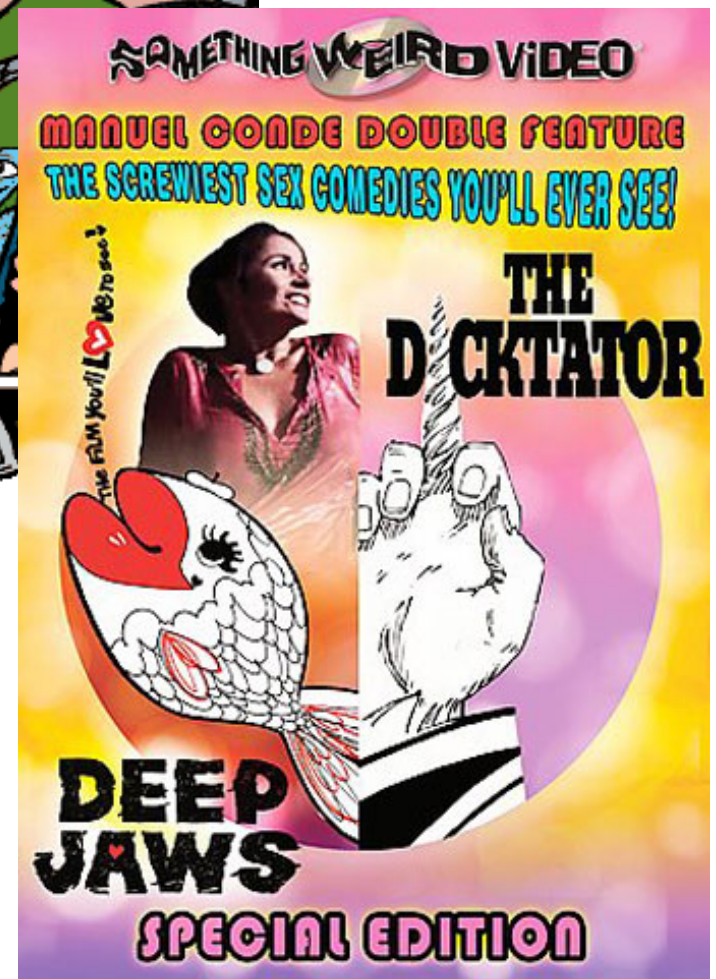
Essential Art House

These are elegant, movie-only DVD editions of the true classics of the art house. For the devoted cinephile, these are the must-own fundamentals; for the novice film-lover, this is precisely where to begin.

CRITERION
FILES YOUR TICKET
TO THE ARTHOUSE

- Logika **organizace filmů** a jejich **klasifikace** v osobní, domácí knihovně, nejsou nahodilé či pouze pragmaticko-organizační, ale **nesou hodnoty**
- **Tlak veřejných diskurzů** na zdánlivě sebe-regulované vyjádření identity sběratele (majitele kolekce)

6. blok, 9. 5. 2013

- **Téma:**
- **Export/import – marketing, pře-žánrování a tvorba nové identity filmu**
- **texty:**
- McDonald, Paul, *International Indiewood*
- Danan. Martine, *Marketing the Hollywood Blockbuster in France*
- Nowell, Richard, *Where nothing is off limits*